

Nd.

1260. Nefndarálit

[491. mál]

um frv. til l. um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum.

Frá meiri hl. landbúnaðarnefndar.

Nefndin hefur haldið 11 fundi um þetta mál. Fjölmarginir aðilar hafa komið á fundi nefndarinnar. Í fyrsta lagi komu fulltrúar frá Framleiðsluráði landbúnaðarins og frá ýmsum afurðastöðvum, svo og sexmenningarnir sem kosnir voru á aðalfundi Stéttarsambands bænda til þess að fylgja samþykktum þess eftir um breytingar á frv., þar á meðal formaður þess, Ingi Tryggvason. Frá Sambandinu mættu á fundunum Valur Arnþórsson og síðar kom Hjörtur Eiríksson frá iðnaðardeild Sambandsins. Þá komu fulltrúar Sláturfélags Suðurlands, þar á meðal formaður þess, Gísli Andrésen. Síðan komu á fund nefndarinnar fulltrúar frá Alþýðusambandi Íslands, BSRB, Neytendasamtökunum, frá Verslunarráði og frá Kaupmannasambandi Íslands. Einnig fulltrúar frá búnaðarsamböndunum á Vesturlandi og menn frá Norðurlandi vestra. Til nefndarinnar komu einnig formenn eða fulltrúar frá öllum sérgreinasamböndunum, þ. e. loðdýra-, svína-, kjúklinga-, kartöflu-, garðávaxta- og eggjaframleiðendum. Þá komu á fundina bankastjórar frá Landsbankanum, Búnaðarbankanum og Samvinnubankanum. Að síðustu kom formaður Stéttarsambands bænda ásamt framkvæmdastjóra þess og einum stjórnarmanni.

Nefndin fjallaði um málið vítt og breitt og komu fram skiptar skoðanir, bæði frá gestum nefndarinnar og eins nefndarmönnum.

Nefndin klofnaði í málinu og munu þeir Steingrímur J. Sigfússon og Jón Baldvin Hannibalsson skila sérálitum en meiri hl., sem skipaður er fulltrúum frá stjórnarflokkunum, hefur komist að samkomulagi um veigamiklar breytingar á frv. sem verður gerð grein fyrir í framsögu í málinu og verða þær bornar fram á sérstöku þskj. Þetta samkomulag byggist á því að þeir, sem að meiri hl. standa, munu hvorki flytja né fylgja breytingartillögum. Jafnvel þótt ýmsir þeirra hefðu viljað víðtækari breytingar hefur náðst samkomulag um aðalatriðin.

Sem fylgiskjal með þessu nál. er prentað það samkomulag sem formenn stjórnarflokka-anna gerðu um landbúnaðarmál, og má segja að frv., í þeirri mynd sem það er nú, sé miðað við þetta samkomulag sem er dagsett 6. sept. 1984.

Alþingi, 12. júní 1985.

Stefán Valgeirsson,
form., frsm.

Halldór Blöndal.

Páll Dagbjartsson.

Pórarinn Sigurjónsson.

Eggert Haukdal.

Fylgiskjal.

**Samkomulag formanna stjórnarflokka,
6. sept. 1984, 8. kafli: Landbúnaður.**

Með tilvísun til þess ákvæðis í stefnu ríkisstjórnarinnar að unnið verði að aðlögun búvöruframleiðslunnar að markaðsmöguleikum og dregið úr þörf fyrir útflutningsbætur verður samhlíða gert átak til atvinnuuppbyggingar í sveitum landsins, meðal annars með því að efla nýjar búgreinar og auka arðsemi í landbúnaði. Á árinu 1985 verður varið í þessu skyni fjármagni sem nemur 10% af útflutningsbótafé sem þá lækkar að sama skapi. Forgangsrétt að þessu fjármagni skulu þeir aðilar hafa sem draga úr framleiðslu á

hefðbundnum búvörum. Lögð er áhersla á uppbyggingu fjölþættrar atvinnustarfsemi í sveitum landsins jafnhliða samdrætti í hefðbundnum búgreinum sem leiða mun til stöðugt minnkandi þarfa á útflutningsbótum.

Í samræmi við þessi markmið verða lög um Framleiðsluráð landbúnaðarins og önnur lög, sem landbúnaðinn varða, endurskoðuð að höfðu samráði við samtök bænda á eftirgreindum grundvelli.

- 8.1. Mjólkurframleiðslan verði að tveimur til þremur árum liðnum sem næst innanlandsneyslu, þannig að ekki verði þá lengur þörf fyrir útflutningsbætur á mjólkurafurðir, enda verði bændum tryggt fullt verð fyrir þá framleiðslu.
- 8.2. Kjötframleiðslan verði að fjórum til fimm árum liðnum sem næst innanlandsþörfum og ekki lengur þörf útflutningsbóta, enda verði bændum tryggt fullt verð fyrir þá framleiðslu.
- 8.3. Frá og með 1. janúar 1985 verði ekki veitt framlög til þeirra framkvæmda sem auka mjólkur- og kjötframleiðslu. Fé, sem sparast með þessum hætti, verður notað til þess að koma á fót arðbærum búgreinum og atvinnutækifærum í sveitum.
- 8.4. Samtök bænda skipti framleiðslunni á framleiðslusvæði og/eða einstaka framleiðendur.
- 8.5. Í samráði við fulltrúa bænda, vinnslustöðva og neytenda verði verðlagningu landbúnaðararafurða hagað þannig að verð til bænda annars vegar verði ákveðið sérstaklega og hins vegar sjálfstætt til vinnslustöðva og í smásölu, enda verði verðjöfnun tryggð.
Endurskoðun fari fram á ákvæðum um verðjöfnun, svo sem vegna fjármagnskostnaðar af fjárfestingu.
- 8.6. Framleiðendur fái fulla greiðslu fyrir afurðir sínar sem næst við afhendingu, enda verði vinnslustöðvum með afurðalánum gert það kleift.
- 8.7. Leitað verði leiða til þess að hafa heildarstjórn á landbúnaðarframleiðslunni, t. d. með því að leggja toll á innfluttan fóðurbæti þegar um óeðlilegar niðurgreiðslur erlendis er að ræða sem stofnað gætu innlendu framleiðslunni í hættu.
- 8.8. Settar verði reglur um frjálstan innflutning garðávaxta þegar innanlandsframleiðsla fullnægir ekki þörfum íslenska markaðarins. Lagaákvæði og reglur um Grænmetisverslun landbúnaðarins verði endurskoðuð til að stuðla að meiri hagkvæmni í framleiðslu og sölu garðávaxta.